

Ja-maar®

OMM
DEINKEN

op het werk

Berthold Gunster

Ja-maar®

OM DENKEN

op het werk

Berthold Gunster

© 2021 Berthold Gunster

© 2021 Omdenken Uitgeverij

Omslagontwerp Jan Gunster

Vormgeving en illustraties Jan Gunster en Adept vormgeving

Tekeningen Evalien Lang

Uitgever en redactie Annemargreet Dwarshuis

Eerste druk, oktober 2021

ISBN 9789083168906

NUR 770

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veeelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, het zij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische veeelvoudingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

Werken om te leven

Werk. Wat verwachten we er allemaal wel niet van? Dat het ons financiële zekerheid biedt, om te beginnen. Dat we de kachel ervan kunnen laten branden. Dat we de huur of de hypotheek kunnen opbrengen. Maar daar blijft het niet bij. Werk heeft de afgelopen decennia een steeds centralere plek in ons leven ingenomen. We verwachten leuke collega's te hebben, onszelf te kunnen ontwikkelen, carrière te maken, status en een identiteit te verwerven en als kers op de taart verwachten we ook nog eens via werk de wereld een beetje mooier te kunnen maken.

Dat zijn onze verwachtingen rond werk. Er is ook een *realiteit* rond werk. Een realiteit die nogal eens in schril contrast staat met die verwachtingen. Op het gebied van werk is veel veranderd. Niet altijd ten goede. Dienstverbanden zijn steeds losser geworden. Er is een groeiend leger schijnzelfstandigen ontstaan. Juridisch zijn ze zzp'er. In de praktijk zijn het goedkope arbeidskrachten voor wie geldt 'voor jou tien anderen'. Ondertussen zijn we nogal eens bereid ons als kleuters te laten behandelen (of gedragen we ons als kleuters), worden we geconfronteerd met meer en meer zinloze bureaucratie en vragen we ons af wat de 'why' van onze organisatie is. Hoe ethisch, belangrijk of zinvol is werk voor ons eigenlijk?

Met z'n allen spelen we het spel mee dat werk ons gelukkig en tevreden zou moeten maken, maar meer en meer mensen raken gedesillustioneerd. Begrijpelijk. Want wat heeft onze maatschappij een alleenstaande van 27 te bieden die als maaltijdbezorger, verpleegkundige, leraar of winkelbediende netjes zijn best doet,

maar niet in staat is een huis te huren, laat staan te kopen? En ook de mensen die zich financieel relatief zeker voelen in hun baan voelen de voortdurende druk van een onzekere toekomst. Hoe moet je de eindjes aan elkaar knopen als je partner met een goed inkomen je plotseling verlaat, je vader aan de andere kant van het land intensieve mantelzorg nodig heeft, je kinderen alle tijd en aandacht van je vergen en jijzelf ondertussen in een burn-out dreigt te belanden?

Ook leiders van organisaties maken zich grote zorgen over de vraag hoe wij werk met elkaar georganiseerd hebben. Maar liefst 92 procent is van mening dat de traditionele structuren niet meer voldoen. Mogelijk nog zorgwekkender is het feit dat 86 procent geen idee heeft wat er precies moet veranderen.¹

Ondertussen is tijdens de coronapandemie het speelveld behoorlijk opgeschud. Thuiswerken bleek voor veel beroepen opvallend makkelijk te organiseren. We werden ons ervan bewust hoe afhankelijk we zijn van essentiële beroepen; niet toevallig zijn dat naast supermarkten vooral werkzaamheden die de overheid regelt, zoals de vuilnisdienst, politie, zorg en onderwijs. En wonder boven wonder bleef de wereld grotendeels doordraaien. Ondanks lockdowns, mondkapjes en anderhalvemetermaatregelen.

Dit alles roept de vraag op: is de verwachting dat werk voor van alles en nog wat een oplossing is, niet een illusie? Zouden we niet fundamenteel anders over werk moeten gaan denken? Of, om het simpeler te zeggen, hoe zou het zijn als we niet leven om te werken, maar werken om te leven?

Naar kantoor.

Wat je meestal aandoet.

Wat je stiekem misschien ook wel eens een keer aan zou willen doen*.

* Deze afbeelding is uiteraard gender neutraal. Wat je aan wil trekken bepaal je zelf. Wil je je als brandweerman (m/v) kleden als Catwoman (m/v)? Prima. Doe dan wel ff brandwerende onderkleding aan. Maar dat spreekt uiteraard voor zich.